

“Иқтисод” таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлиги ҳамда компетентлигига қўйиладиган

МАЛАКА ТАЛАБЛАРИ

I. Умумий қоидалар

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш сифати тингловчилар тайёргарлигининг зарур ва етарли даражаси, уларнинг билимлари ва амалий маҳоратларини педагог кадрларга қўйиладиган малака талабларига мувофиқлиги билан белгиланади.

“Иқтисод” таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлигига қўйиладиган малака талаблари тегишли йўналишлар бўйича ўкув режалари ва дастурларини, шунингдек, қайта тайёрлаш ва малака ошириш таълим муассасаларининг ўкув жараёнини, таълим сифатини назорат қилиш ва баҳолаш тартиби ва бошқа хужжатларни ишлаб чиқиш учун асос хисобланади.

II. Олий таълим муассасалари педагог кадрларининг тайёргарлиги ва компетентлигига қўйиладиган умумий талаблар

Педагог кадрлар қўйидаги йўналишларда билим, кўникма ва малакаларга эга бўлиши лозим:

- олий таълим давлат таълим стандарти, олий таълим давлат таълим стандарти классификатор, Кадрлар тайёрлаш тегишли таълим соҳаси бўйича давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахassisliklarining малака талаблари, шунингдек, ўқитилаётган фан бўйича ўкув дастури моҳиятини билиш ва тушуна олиш;

- олий таълим тўғрисидаги норматив-хуқуқий ва директив хужжатларни билиш;

- бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахassisliklari бўйича ўкув жараёнини ташкил этиш ва унинг сифатини таъминлашнинг замонавий методларини билиш ва амалда қўллай олиш кўникмаларига эга бўлиш;

- ўкув режалари ва ўкув фанлари дастурларини такомиллаштириш тамойиллари ҳақида маълумотга эга бўлиш;
- ўкув юкламаларини режалаштириш ва уларнинг бажарилишини назорат қилиш методларини ўзлаштириш;
- ўкув фанлари мазмуни ва уларни ўқитишдаги изчиллик асосларини билиш;
- ўкув машғулотларининг ҳар хил турларини (маърузалар, амалий машғулотлар, лаборатория машғулотлари, курс ишлари лойиҳалари, малака бўйича амалий машғулотлар) ўтказиш кўникмасига эга бўлиш;
- талабалар ўртасида миллий мустақиллик ғоялари асосида маънавий-ахлоқий ва тарбиявий ишларни олиб бориш малакаларига эга бўлиш;
- таълим жараёни катнашчилари билан ўзаро муносабатларда этика нормалари ва нутқ маданиятига эга бўлиш;
- чет тиллардан биттасида сўзлашув нутқи асосларини ўзлаштириш;
- мустақил таълим олиш йўли билан ўз билимларини такомиллаштириш методларини билиш ва амалда кўллаш малакасига эга бўлиш;
- талабаларда танқидий фикрлашни шакллантира олиш кўникмасига эга бўлиш;
- бакалавриат ва магистратура таълим дастурларида изчиллик ва мослашувчанликни ташкилий ва методик таъминлаш кўникмасига эга бўлиш;
- кадрлар буюртмачилари ва меҳнат бозори эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда ўкув режалари ва фанлар дастурларини шакллантириш малакасига эга бўлиш;
- талабаларнинг ўз билимини мустақил оширишини ташкилий ва методик жиҳатдан таъминлаш кўникмасига эга бўлиш;
- талабаларнинг билим ва кўникмаларини рейтинг бўйича назорат қилишни ташкил этиш ва илмий-методик таъминлаш малакасига эга бўлиш;
- кадрлар тайёрлаш сифатига таъсир кўрсатадиган омилларни билиш;
- таълим, фан ва ишлаб чиқаришни интеграциялашни ташкил этиш;
- иқтидорли талабаларни қидириб топиш, танлаш ва улар билан ишлаш методларини билиш ва амалда кўллаш;
- олий таълимда менежмент ва маркетинг асосларини билиш ва амалий фаолиятга татбиқ этиш.

Олий таълим муассасалари педагог кадрлари қуйидаги йўналишларда компетентликка эга бўлиши лозим:

Хукукий компетентлик - таълимнинг норматив-хукукий ҳужжатларини, қонунчилик нормаларини билиш ҳамда касбий фаолиятда самарали фойдалана олиш, локал норматив-хукукий ҳужжатларни ишлаб чиқиш, қонунчилик нормалари доирасида қарорлар қабул қилиш.

Касбий компетентлик – педагогик фаолиятдаги реал вазиятларда учрайдиган касбий педагогик муаммо ва вазифаларнинг самарали ечимини таъминлайдиган методик усуслар, замонавий таълим технологиялари,

педагогик диагностика (сўров, индивидуал ва гурухий интервью) технологиялари, психологик ва педагогик коррекция, дидактик воситаларни кўллай олиш ва доимий такомиллаштириб бориш; таълим олувчилар билан ўкув машғулотларини ташкиллаштиришга йўналтирилган замонавий таълим ва инновацион технологияларга доир креатив гоялар, илгор хорижий тажрибалар, янги адабиёт, шунингдек, бошқа маълумотларни ўзлаштириш ҳамда кўллаш.

Информацион компетентлик - педагогнинг замонавий ахборот-коммуникация технологиялари воситасида шахсий ва қасбий фаолияти билан боғлиқ маълумот, ахборотларни мустақил излаш, таҳлил қилиш, танлаш, қайта ишлаш ва зарур ахборотларни узатиш ҳамда соҳага мослаштириш, мустақил билиш фаолиятини доимий ривожлантириш, масофавий таълим ва мультимедиа технологиялари, Интернет глобал тармоғидан, электрон таълим ресурсларидан ўкув мақсадларини амалга оширишда самарали фойдаланиш.

Коммуникатив компетентлик - таълим жараёнида самарали мулокотни таъминлайдиган, турли ёшдаги таълим олувчилар, ота-оналар, ҳамкаслар, ҳодимлар билан мулокот ўрнатиш, инсонлар билан ўзаро ҳамкорликда стратегия, тактика ва техникани шакллантиришни билиш, ижтимоий аҳамиятга эга мақсадларни амалга оширишда уларнинг ҳамкорлик ҳаракатларини ташкил этиш, ўз қарашларини ҳимоя қила олиш, нотиқлик санъати, оғзаки ва ёзма нутқ саводхонлиги, тақдимотларнинг самарали шакл ва методларини таинлай олиш.

III. Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курси ўкув режасининг тасдиқланган Намунали таркибидан келиб чиқиб олий таълим муассасалари педагог кадрларига қўйиладиган малака талаблари

III.1. Олий таълимнинг норматив-хуқуқий асослари

Педагог кадрлар:

- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни ва «Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури»ни;

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг таълимга оид фармонлари, карорлари моҳияти ва уларда белгиланган устувор йўналишларни;

- Ўзбекистон Республикаси Президенти асарларидаги таълим-тарбия масалаларига оид гоялар мазмун-моҳияти;

- Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг олий таълимга оид карорларини;

- маҳсус ваколатли давлат органларининг буйруқлари мазмунини;

- таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг хуқукий асосларини;

- тегишли таълим йўналиши бўйича давлат таълим стандарти, шунингдек, ўкув режалари ва фан дастурлари мазмуни, аҳамиятини;
- меҳнат қонунчилиги, олий таълим муассасасининг Устави, жамоа шартномаси мазмунини **билиши**;
- норматив-хукукий хужжатлар асосида педагогик фаолият ва ўкувтарбия жараёнларини ташкил этиш;
- локал норматив хужжатларни яратиш ва улар билан ишлаш;
- шахсий ўкув юкламаларини режалаштириш ва уларни тизимли бажариш;
- бакалавриат таълим йўналишлари, магистратура мутахассисликлари ўкув жараёни сифатини тъминлаш;
- дарс бераётган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича фан дастурлари, тематик режаларни тузиш;
- талабалар билим, малака ва кўникмаларининг давлат таълим стандартларига мувофиқлигини адолатли баҳолаш;
- норматив-хукукий хужжатлар асосида илмий тадқиқотчилик фаолиятини ташкил этиш ва ривожлантириш борасида **кўникма ва малакаларга эга бўлиши керак**.

III.2. Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

Педагог кадрлар:

- олий таълим тизимини модернизациялашнинг устувор йўналишларини;
- “педагогик технология”, “инновацион таълим технологиялари” тушунчасининг моҳияти ва илмий асосларини;
- инновацион жараёнларнинг кечиш босқичларини;
- педагогик технологиянинг таснифи, қонуниятлари, тамойиллари ва мезонларини;
- олий таълим муассасаларида ўкув жараёнини ташкил этишнинг шакл, метод ва воситаларини;
- ўкув жараёнини ташкил этишнинг замонавий услублари соҳасидаги сўнгги ютукларни;
- таълим-тарбия жараёнини технологиялаштириш асосларини;
- инновацион таълим технологияларининг йўналишлари ва турларини;
- шахсга йўналтирилган таълим технологияларининг мазмуни, йўналишларини;
- замонавий таълим ва инновацион технологиялар соҳасидаги илғор хорижий тажрибаларни;
- педагогнинг психологик, методик, информацион, креатив, инновацион компетентлиги мазмуни ва тузилишини;
- педагогик маҳорат ва унинг таркибий кисмларини;
- педагогик деонтология асосларини;
- нутқ техникаси ва риторика асосларини **билиши**;

- таълим олувчи шахсини билиш, таълим жараёнида шахс сифатларининг намоён бўлиши учун зарур шарт-шароитларни яратиш ва шахс сифатларини баҳолай олиш;
- таълимнинг инновацион шакл, метод ва воситаларидан ўкув жараёнида фойдалана олиш;
- очик маъруза, амалий машғулотларни лойиҳалаштириш, ташкил этиш ва рефлексия;
- ўкув жараёнини ташкил этиш ва унинг сифатини таъминлаш борасидаги илгор тажрибалар, замонавий ёндашувларни таҳлил этиш ва улардан педагогик фаолиятда самарали фойдалана олиш;
- ўкув машғулотлари (лекциялар, амалий машғулотлар, лаборатория машғулотлари, курс ишлари лойиҳалари, малака бўйича амалий машғулотлар) ни самарали ташкил этиш;
- самарали замонавий таълим ва инновация технологиялари, илгор хорижий тажрибаларни таҳлил эта олиш ва ўкув жараёнига кенг татбиқ этиш;
- шахсга йўналтирилган таълим технологияларини амалиётда кўллай билиш;
- таълим олувчиларнинг билиш фаоллигини фаоллаштириш ва жадаллаштириш асосидаги таълим технологиялари (амалий ўйинлар, муаммоли ўқитиши, таянч сигналлар орқали ўқитиши, истикболли ўқитиши, табакалаштирилган ўқитиши ва бошқ)ни ўкув-тарбия жараёnlарига татбиқ этиш;
- ўқитишининг модулли таълим технологияларидан самарали фойдаланиш;
- интерфаол таълим методлари, график организерлардан ўкув жараёнида фойдаланиш;
- кейслар банкини яратиш ва ўкув фаолиятида фойдаланиш;
- электрон ўкув модулларини яратиш;
- педагог портфолиоси ва силлабусларни яратা олиш;
- чет тилларнинг бирида соҳага оид терминлардан машғулотларда эркин фойдаланиш;
- ўкув машғулотларини ташкиллаштириш ва олиб бориша ахборот-коммуникация технологиялари имкониятидан фойдаланиш;
- аудиторияда шахслараро муносабатларни самарали ташкил этиш ва гурухни оптимал бошқариш;
- педагогик фасилитацияни йўлга кўйиш;
- семинар-тренинглар, кичик гурухларда ишлашни ташкил эта олиш;
- таълим жараёнида эркин, ижодий муҳитни ташкил эта олиш;
- ўкув лойиҳалари, портфолиолар, аутентик материалларни яратা олиш ва ўкув мақсадларига йўналтириш;
- таълим жараёнидаги педагогик низоларни бартараф этиш;
- коммуникатив компетентлик, педагогик жараёнда мулокот услубларини тўғри танлаш ва улардан самарали фойдаланиш;

- касбий фаолиятида замонавий педагог имиджини ярата олиш;
- овоз тони, темпини тўгри танлаш ва нутқнинг соғлигини таъминлаш;
- талабалар билан ижодий, таълимий ҳамкорликни йўлга кўйиш;
- талабалар мустақил таълимини самарали ташкил этиш ва баҳолаш;
- замонавий талаблар асосида ўз-ўзини касбий ва шахсий тақомиллаштириб бориш кўникма ва малакаларига эга бўлиши керак.

III.3. Ахборот-коммуникация технологияларини таълим жараёнида қўллаш

Педагог кадрлар:

- АКТ соҳасидаги фаолиятни тартибга соладиган Ўзбекистон Республикасининг норматив-хукуқий хужжатлар мазмуни ва аҳамиятини;
- ахборот технологиялари, компьютер техникиси ва унинг қурилмаларини;
- компьютер тармоқлари, Интернет ва электрон почта асосларини;
- компьютернинг дастурний таъминоти, ахборот хавфсизлиги тамоилларини;
- Microsoft Office дастурлари (Word, Exsel, Power Point, Access) ва замонавий дастурний пакетларни;
- электрон таълим ресурслари ва уларнинг турларини;
- педагогик дастурний воситалар ва уларнинг турларини;
- педагогик дастурний воситаларни яратишга кўйиладиган дидактик, методик талабларни билиши;
- Microsoft Office дастурлари ва замонавий дастурний пакетлар ёрдамида ўқув-методик материалларни тайёрлаш;
- силлабус ва электрон ўқув методик мажмуя ҳақида умумий тасаввурга эга бўлиш ва электрон ўқув методик мажмуани ярата олиш;
- масофавий таълимнинг дастурний таъминотидан ўқув жараёнида фойдалана олиш;
- масофавий таълим учун ўқув-методик таъминотни яратиш;
- педагогик дастурний воситалардан ўқув жараёнида қўллай олиш;
- талабаларнинг мустақил таълими учун электрон мулокот мухитини яратиш;
- компьютер тармоқлари, Интернет, электрон почта ва тармоқ технологиясидан мустақил фойдалана олиш;
- глобал Интернет тармоғи, мультимедиа тизимларидан ўқув жараёнида фойдаланиш;
- электрон хужжат алмасиши дастурлари ва улардан касбий фаолият жараёнида фойдалана олиш;
- талабалар билан замонавий АКТ воситалари асосида мулокот қилиш кўникмасига эга бўлиш;
- компьютер вирусларидан ҳимояланиш дастурларидан фойдалана

олиш;

- электрон мониторинг тизимиға маълумотларни киритиш, саклаш ва таҳлил қилиш **кўникма ва малакаларига эга бўлиши керак.**

III.4. Амалий хорижий тил

Педагог кадрлар:

- чет тилини ўрганиш ва ўқитиш бўйича олиб борилаётган ислоҳотлар, умумевропа стандартларини;
- тил ўқитишдаги турли ёндашувлар (коммуникатив ёндашув, ҳаракатли ўйинлар орқали ёндашув)ни **билиши;**
- чет тилини амалий ўзлаштириш даражасини ошириш ва ундан ўз қасб маҳорати, педагогик ва илмий фаолиятини муттасил ошириб борища фойдаланиш;
- чет тилида тинглаб тушуниш, гапириш, ўқиш, ёзиш бўйича билим, кўникма ва малакаларини мустаҳкамлаш, ривожлантириш орқали умумевропа стандартининг талаб этиладиган В1 даражасига етказиш;
- мавзуга оид турли коммуникатив топшириклар воситасида тил кўникмаларини ахборот қабул қилиш ва етказиш учун қўллаш;
- тил ўқитишдаги турли ёндашувлар (коммуникатив ёндашув, ҳаракатли ўйинлар орқали ёндашув) ҳақида билимларга эга бўлиш ҳамда тил ўргатилаётган ва ўрганилаётган шароитни оптимал белгилай олиш;
- чет тилларни ўрганиш жараёнида ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш, интернет сайтларидан ўз соҳасига оид материалларни танлаб олиш ва таҳлил қила олиш;
- хорижий тилда тинглаб тушуниш, ўқиш, гапириш ва ёзув;
- тил амалиёти аспекти (грамматика ва лексика-В1-В2 оралиғида);
- чет тилидаги соҳага оид ва оммабоп матнларни таҳлил қилиш;
- мутахассисликка оид матнларни ўқиш, уларни тушуна олиш, оғзаки баён эта олиш, яъни сухбатдошига ўз фикрини чет тилида баён эта олиш, диалогик ва монологик нутқ ёрдамида сўзлашиш ҳам ёзма мулоқотга киришиш;
- хорижий тилда фикрни равон баён қилиш;
- лингвистик компетенция (tinglab тушуниш, ёзиш, ўқиш, гапириш);
- дискурс компетенция (матннинг муайян соҳага тегишлилигини ажратса олиш);
- стратегик компетенция (кўйилган мавзуга ёндашган ҳолда нутқни мантикий ифодалаш);
- маданиятлараро мулоқот компетенцияси (ўзбек ва хорижий тилда сўзлашувчи халқлар маданияти, урф-одатлари, анъаналари ҳақида чет тилида гапира олиш кўникмасига эга бўлиш);
- икки тилли луғатлардан эркин фойдалана олиш кўникмасига эга бўлиш;

-ўз фани бўйича ўкув жараёнини ташкил этишда соҳага оид чет тилидаги атамаларни кўллай олиш **кўникма ва малакаларига эга бўлиши керак**.

III.5. Тизимли таҳлил ва қарорлар қабул қилиш асослари

Педагог кадрлар:

- тизимли таҳлилнинг асосий тушунча, стратегия ва тамойилларини;
- тизимли таҳлил иерархиясини;
- тизимли таҳлил ва қарор қабул қилишга таъсир этувчи омилларни;
- педагогик вазиятлар ва қарор қабул қилиш усусларини;
- талабалар билим, кўникма ва малакаларини баҳолаш жараёнларида тизимли таҳлил ва қарорлар қабул қилишнинг ўзига хослигини **билиши**;
- қарор қабул қилишда оптимал усусларни топиш;
- ноаниқ вазиятларда қарор қабул қилиш;
- мукобиллик тамойили асосида қарорлар қабул қилиш;
- талабаларнинг индивидуал-психологик ва креатив ривожланиш даражасини тизимли таҳлил эта олиш;
- тизимли таҳлил методларидан ўз мутахассислиги йўналишида фойдалана олиш;
- тизимли таҳлилдан олинган натижалар ва хulosаларни илмий асослай билиш;
- педагогик жараён натижаларини тизимли таҳлил қилиш, хulosалар чиқариш;
- қарор қабул қилишда моделлаштириш усусларидан фойдаланиш;
- педагогик вазиятларда стратегик ва тактик қарорлар қабул қилиш;
- ўз қасбий фаолиятини тизимли таҳлил этиш ва бошқариш **кўникма ва малакаларига эга бўлиши лозим**.

III.6. Махсус фанлар

Педагог кадрлар:

- иқтисодиёт йўналиши бўйича янги илмий ғоялар, назариялар ва тенденцияларни, жаҳон иқтисодиёти, миллий иқтисодиёт, минтақавий иқтисодиёт ва молиясидаги ўзгаришлар, янгиликларни;
- илмий тадқиқот ва бошқариш мақсадида замонавий макро ва микроиктисодиёт назария ва амалиётини;
- танлаган иқтисодиёт соҳасида, жумладан, таракқиёт иқтисодиёти, молиявий таҳлил, пул ва банк, монетар иқтисодиёт, халқаро молия ва ҳ.к. назария ва амалиётини;
- товар ва хизматлар хамда молиявий маҳсулотлар бозорининг иқтисодий фаолият кўрсатилишини танқидий таҳлил этиш ва уларнинг бизнес жараёнига таъсирини;
- микро ва макроиктисодий сиёсатларни танқидий таҳлил этиш тамойиллари ва уларнинг корхона ва ташкилотларга таъсирини;

- солиқлар ва соликқа тортиш орқали тадбиркорликни күллаб-куватлаш механизмларини;
- халқаро ва миллий банк тизимлари операциялари ва пул кредит сиёсати орқали иқтисодиётни инновацион ривожлантириш йўлларини;
- кадрлар менежменти ва ижтимоий соҳасидаги инсон ресурсларини танлаш, рағбатлантириш ва қайта тайёрлаш тизимини;
- замонавий иқтисодиёт ва молия соҳасидаги муаммоларни назарий ҳамда амалий жиҳатдан тадқиқ этиш йўлларини;
- замонавий менежмент назарияси ва амалиётини;
- республикамизда амалга оширилаётган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиш ва рағбатлантириш механизмларини;
- давлат сиёсатидан келиб чиқкан ҳолда товар ва хизматлар бозори фаолияти, талаб ва таклиф қонуни ва бозорни тартиблаштириш усулларини;
- бозорлар структурасини ҳамда эркин ракобат, олигопол ва монопол бозорлар хусусиятларини;
- меҳнат бозори ва уни бошқариш ҳамда тартиблаштириш механизмларини;
- замонавий миллий ҳисоблар тизими, бухгалтерия ҳисоби ва аудит усулларини;
- мамлакатлар иқтисодиёти ва экспорт-импорт операциялари ҳамда божхона иши ҳақидаги маълумотларни;
- суғурта бозори ва унинг фаолияти ҳақида маълумотларни **билиши**;
- иқтисодий моделларни баҳолаш ва ўлчай олиши ҳамда эмпирик усул орқали энг муқобил варианти танлай олиш;
- иқтисодиёт соҳалари бўйича илмий мавзуни танлаш, танланган мавзу бўйича белгиланган муддат оралигида тадқиқот олиб бориш;
- турли иқтисодий қарашларни илмий тадқиқ ва синтез қилиш;
- иқтисодиёт моделлари ва молия тўғрисида асосий билимлар ва тушунчаларни амалиётда кўллаш;
- иқтисодий ва молиявий муаммоларни таҳлил этиш учун зарур бўлган миқдорий таҳлил усулларни қўллай олиш;
- иқтисодиётдаги сифат таҳлилини оддий эконометрик моделлар билан биргаликда олиб бориш;
- иқтисодиёт ва молия назарияларини таҳлил этиш, умумлаштириш ва бизнес ҳамда иқтисодий жараёнларда кўллаш;
- нархлаш сиёсатини билиш ва усулларини амалиётда қўллай олиш;
- давлат ва ташкилотларнинг альтернатив иқтисодий сиёсатини жамият ва иқтисодиёт талабларидан келиб чиқкан ҳолда танқидий таҳлил этиш;
- бизнес ва иқтисодиётга доир илмий тадқиқотларни амалга оширишда эконометрик инструментлардан фойдаланиш;
- иқтисодиёт йўналиши ва унинг соҳаларидаги жараён, ҳодиса ва воқеаларни тизимли таҳлил этиш методологиялари (эконометрик моделлар, сифат ва миқдорий таҳлил усуллари, математик усуллар, кластер таҳлили,

прогнозлаш усуллари (экстраполяция, эксперт баҳолаш, регрессия ва корреляция, оптималлаштириш усуллари)ни илмий тадқиқотларда кўллаш;

- абстракт тафаккур юритиш, тизимли таҳлилда экзоген ва эндоген омилларни ажратса билиш, таҳлил, синтез ва прогноз усулларини билиш, индактив ва дидактив, сифат ва мидорий таҳлил этиш ва муқобил қарорлар қабул қилиш;

- тўла ва чала ахборот мавжудлигида иқтисодий қарорлар қабул қилиш;

- профессионал даражада мулоқот қилиш ва ўз фикрини исботлай олиш;

- соҳа бўйича халқаро ва республика илмий анжуманларда (конференция, форум, семинар, симпозиум, илмий ярмарка) маъруза қила олиш ва янги ғояларни генерациялаш **кўникма ва малакаларига эга бўлиши лозим.**

IV. Якуний қоида

Мазкур малака талаблари ижтимоий-иқтисодий соҳанинг устувор йўналишлари ва вазифаларидан келиб чиқиб такомиллаштириб борилади.

М.Р. Болтабаев